SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:517

av Jesper Skalberg Karlsson m.fl. (M)

Arlanda som hela Sveriges flygplats

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygga vidare på beslutade satsningar och överväga ytterligare åtgärder för att stärka kapaciteten på Arlanda flygplats och förbättra tillgängligheten till och från flygplatsen, med särskilt fokus på väg- och järnvägsförbindelser, stationsavgifter och konkurrens, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sveriges utveckling är beroende av fungerande transporter som säkrar sammanhållning, tillväxt och konkurrenskraft. Möjligheten att resa inom landet och ut i världen förutsätter ett tillförlitligt och effektivt transportsystem. Olika trafikslag behöver komplettera varandra för att bidra till en växande ekonomi och en högre livskvalitet i hela landet.

Snabbare och mer tillgängliga transporter gör arbetsmarknadsregioner större, ger företag tillgång till fler marknader och skapar fler möten som driver utveckling framåt. För att hela Sverige ska leva behövs transporter som överbryggar stora avstånd. Flyget kommer även i framtiden att spela en avgörande roll i detta.

Stockholm och Arlanda utgör navet för Sveriges internationella flygförbindelser. Men för att stärka vår konkurrenskraft krävs att Arlanda utvecklas i takt med Sveriges och näringslivets behov. Det gäller såväl flygplatsen som möjligheterna att ta sig dit. En fungerande flygresa börjar långt före säkerhetskontrollen, och innehåller flera olika transportslag.

Den moderatledda regeringen har under det senaste året tagit viktiga steg. I den nationella planen för transportinfrastrukturen 2026–2037 ingår flera åtgärder som Arlandasamordningen pekat ut som viktiga. Det handlar bland annat om fyra spår till Uppsala, signaloptimering mellan Solna och Skavstaby, Märsta station och bangård, samt kapacitetsförstärkningar på E4. Delar av utredningens förslag har alltså gått vidare till beslut om den långsiktiga infrastrukturplaneringen. Det är välkommet.

Regeringen presenterade också i juni 2026 en ny strategi för att stärka luftfartens konkurrenskraft. Strategin betonar tillgänglighet i hela landet, en välfungerande luftfartsmarknad och utvecklingen av framtidens hållbara flyg. Under hösten har dessutom utredningen Sveriges flygplatser i en förändrad omvärld, SOU 2026:60, överlämnats och skickats på remiss. Den ger ytterligare underlag för statens långsiktiga ansvar för flygplatssystemet och landets flygförbindelser.

Det är viktiga steg, men beslutade planer behöver följas av genomförande. Väg- och järnvägsåtgärderna kring Arlanda bör samordnas så att kapaciteten stärks och störningarna under byggtiden begränsas. Resenärer och anställda behöver kunna lita på att de kommer fram, även när en del av transportsystemet genomgår förändringar eller drabbas av problem.

Även kapaciteten inne på flygplatsen behöver planeras långsiktigt. Staten bör genom sitt ägande säkerställa att Swedavia har en tydlig plan för rullbanesystem, uppställningsplatser och terminalfunktioner. Investeringarna behöver utgå från trafikens utveckling, affärsmässiga förutsättningar och tillämpliga miljökrav. Samtidigt måste det finnas framförhållning, eftersom ny kapacitet tar tid att planera, installera och pröva.

Kostnaden för att resa till Arlanda är fortsatt en viktig fråga. Stationsavgiften vid Arlanda C är en kännbar pålaga för den som väljer pendel- eller regionaltåg. Målet bör vara att ta bort avgiften. Regeringen bör därför pröva hur detta kan genomföras med hänsyn till befintliga avtal, kostnader och finansiering. Det ska vara attraktivt att ta tåget till Sveriges största flygplats för människor som reser privat eller i jobbet.

Konkurrensen på spåren behöver också fungera. Transportstyrelsen beslutade i maj 2026 om förelägganden mot A-Train och Trafikverket efter att ha granskat hur kapaciteten fördelas och trafiken leds mellan Stockholm och Arlanda. Myndigheten konstaterade brister i konkurrensneutraliteten. Det är en viktig tillsynsåtgärd, vars resultat behöver följas upp. Fler resmöjligheter kräver både tillräcklig spårkapacitet och rättvisa villkor för dem som vill trafikera sträckan.

Arlandas styrka som internationellt nav förutsätter också fungerande förbindelser från övriga Sverige. För Gotland och andra delar av landet där snabba landtransporter saknas har inrikesflyget särskild betydelse. Trafikverket bör inom sitt tillgänglighetsarbete löpande följa utvecklingen på samhällsviktiga flyglinjer, så att behov av åtgärder upptäcks i tid. Kommersiell trafik ska vara förstahandsalternativet. När den inte kan upprätthålla nödvändig tillgänglighet behöver allmän trafikplikt och eventuell upphandling prövas enligt gällande regler. Landet måste hålla och hållas ihop.

Arlandas utveckling är avgörande för Stockholm-Mälarregionens internationella tillgänglighet och därmed för hela Sveriges tillväxtförutsättningar. Den moderatledda regeringens beslut ger bättre förutsättningar att gå vidare. Med ett uthålligt genomförande, rimligare kostnader för marktransporter och beredskap för framtida kapacitetsbehov kan Arlanda stärka sin roll som transportnav för människor, företag och gods. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Stefan Olsson (M)

Oskar Svärd (M)

Erik Ottoson (M)

Caroline Högström (M)

Anna af Sillén (M) *Kristina Axén Olin (M)*